

Tid til haven

Havetips uge 48

Af: Marianne Bachmann Andersen

Tid til at beskære vinstokken – sådan gør du

Det gælder om at finde de hyggelige arbejdsopgaver frem, for det meget grå og triste efterårsvejr inviterer ikke til ret meget havearbejde. Lige nu er langt de fleste planter gået i dvale – det gælder i hvert tilfælde for dem, der er løvfældende, de stedsegrønne blad- og nålebærende planter. Det betyder, at du faktisk godt så småt kan begynde at få slebet beskæresaksen.

Du kan jo begynde med at gå i drivhuset, hvor vinranken skal ordnes. Den skal helst beskæres inden årsskiftet, så på med handsker og brug en stund på at få klippet den fri, så den igen til næste år kan være leveringsdygtige i de dejligste druer.

Sådan beskærer du din vinranke

En helt ny plante

Har du lige plantet en helt ny vinranke i dit drivhus i år, så skal du først og fremmest vælge, om den skal have 1, 2, eller 3 hovedstammer. Når du har valgt de grene, som du vil bygge videre på, så skal du klippe skuddet eller skuddene tilbage til 50 cm. Er der allerede dannet sideskud, skal disse klippes tilbage til første synlige knop.

Ældre planter

Vinstokken (den tykkeste) er den al vand og næring kommer fra. Druerne dannes fra sideskuddene, og du skal opbygge nye sideskud hvert år. Husk at der skal være 8-10 cm mellem hvert sideskud på vinstokken. Din vinstok kan godt bestå af mere end en hovedvinstok, men du bør ikke lave mere end tre hovedvinstokke pr. plante.

Start med at reducere alle de sidegrene, som der er vokset blade og druer på så langt tilbage, at du kun kan se en enkelt knop. Der kan godt udgå mere end et skud fra hovedvinstokkens basis, i så fald, skal du klippe dem alle tilbage.

Når hele vinstokken er beskåret, så skal du beskære stokkens topskud. Det er en god idé at forlænge vinstokken langsomt. Bevar derfor kun 50 – 100 cm af topskuddet, som nu kan bindes til.

Oprydning

Når du nu er i gang med at klippe grene af, så sørg også lige for at få fejet, ryddet op og måske lige vaske de allerværste grønne flader rene. Den helt store rengøring af glas bør du vente med til det bliver forår – altså med mindre du har lyst til at gøre det to gange!

Nu er der måske skabt plads til at sætte flere planter i krukker til overvintring, og mon ikke der kan sniges et lille cafébord og et par stole ind også?

Der skal ikke mange klare vinterdage med fuld sol til at hæve temperaturen så meget, at du nemt kan nyde kaffen og læse om alle de aktiviteter, du kan gøre i din have. (eller blot læse dagens avis)

p.s. har du ikke allerede en vinstok i dit drivhus, så har dit lokale havecenter altid et bredt sortiment, du kan vælge imellem

Hvorfor binder vi krans til advent?

Det er højtid for traditioner, og traditionen tro skal adventskransen med de fire lys være klar til kirkens nytår, for den første søndag i advent er nemlig startskuddet for et nyt år i vores kirke.

Hvor stammer denne tradition egentlig fra?

Den tyske teolog Johann Hinrich Wichern brugte et kasseret vognhjul med fire store lys og en række mindre lys, når han missionerede. Hjulet symboliserede årets gang, der op mod årets mørkeste dag havde drejet en hel omgang og nu ville bringe lysere tider tilbage. Først i 1860 begyndte hjulet at få gran på.

I Danmark ses de første krans i 1914-1918 – under Første Verdenskrig. Egentlig var de at finde endnu tidligere i Sønderjylland, som var tysk fra 1864 – 1920. De dansksindede i Nordtyskland pyntede adventskransen med røde og hvide bånd for at markere deres danske tilhørsforhold.

Frihed og håb

Adventskransen får først sit virkelig store gennembrud under Anden Verdenskrig, hvor det at tænde lys blev et symbol på frihed og håb. Lysene var hvide og kransen pyntet med danske rød/hvide bånd.

Kirkens liturgiske farve for adventstiden er lilla, hvorfor man ofte ser de lilla bånd brugt i kirkerummet.

Frit valg

I dag er udbuddet af krans med forskelligt udseende utrolig stort. Mange er friske på selv at gå i gang med at binde kransen, og i den proces udvikler kransen sig i design og udseende. Måske er kransen ligefrem forsvunden til fordel for en skål, en aflang skjuler eller noget helt tredje. Naturen og ikke mindst haven byder på mange alternative materialer at lave krans med, så det gælder blot om at finde frem til netop de materialer, som kransen skal bestå af i år.

Du kan finde inspiration og materialer til din krans i dit lokale havecenter.

FACEBOOK statements eller små hurtige beskeder

Bladene er nu endelig dalet mod jorden, og her ligger de våde og klistrede. Det er ok, hvis de er landet i dit blomsterbed, men ligger de på græsplænen, skal du ud og samle dem sammen

Jorden i køkkenhaven er umådelig våd, så det er ikke nu du skal i gang med at grave haven. Den har slet ikke godt af at blive rørt, når den er så vandmættet

Kig æblekasserne igennem for rådne eksemplarer og brug løs af den dejlig frugt. Anvend gerne de største æbler først – de mindre har som regel længere holdbarhed

I gamle dage gjorde man hovedrent til påske og til jul. Måske er det en idé at genindføre hovedrengøringen, så lyset bedre kan komme ind af vinduerne til stuerne, som er meget mørke lige nu. Potteplanterne sukker også efter lyset, som er med til at holde dem sunde og friske

Julestjerner i forskellige farver pryder salgsvinduerne, og det er en meget skattet juleblomst. HUSK at julestjerner ikke tåler en masse kulde, så skynd dig hjem med dit indkøb

Når de lover vedvarende nattefrost i dit område, skal du lukke for vandet til haven og tømme hanerne for vand, så frosten ikke ødelægger rørene

Har du krukke med chili og middelhavsplanter i drivhuset, skal du enten isolere med bobleplast eller trække planterne ind, hvor frosten ikke ødelægger dem

Forbered dig til en ny sæson på værkstedet, hvor håndredskaberne skal efterses, slibes og smøres med olie. Måske er der noget, der mangler – det kan jo komme på ønskesedlen

Du kan stadig plante både barrodsplanter og planter fra krukke. Det går langsomt med ny vækst, men rødderne når at vænne sig til deres nye voksested og er klar til at komme i gang, når det bliver forår

Kalenderlyset skal være klar. Det er enkelt at gå en tur i haven for at finde materiale til at pynte dekorationen med, og det er også en opgave man kan give børnene i huset